

Kodėl yra svarbus gamtotvarkos darbų tęstinumas ir kaip LOD savanoriai gali užtikrinti sutvarkytų žuvėdrų apsaugai svarbių buveinių priežiūrą?

2020 m., Kintų mst., Šilutės r.

www.lifeterns.lt

PAGRINDINIS PROJEKTO TIKSLAS

pagerinti upinių ir mažųjų žuvėdrų perinčių populiacijų būklę jų apsaugai skirtose teritorijose, tinkamai tvarkant jų veisimosi buveines bei taikant kitas šioms rūšims svarbias apsaugos priemones

PROJEKTO UŽDAVINIAI

yra siejami su upinės ir
mažosios žuvėdros
veisimosi buveinių
būklės pagerinimu

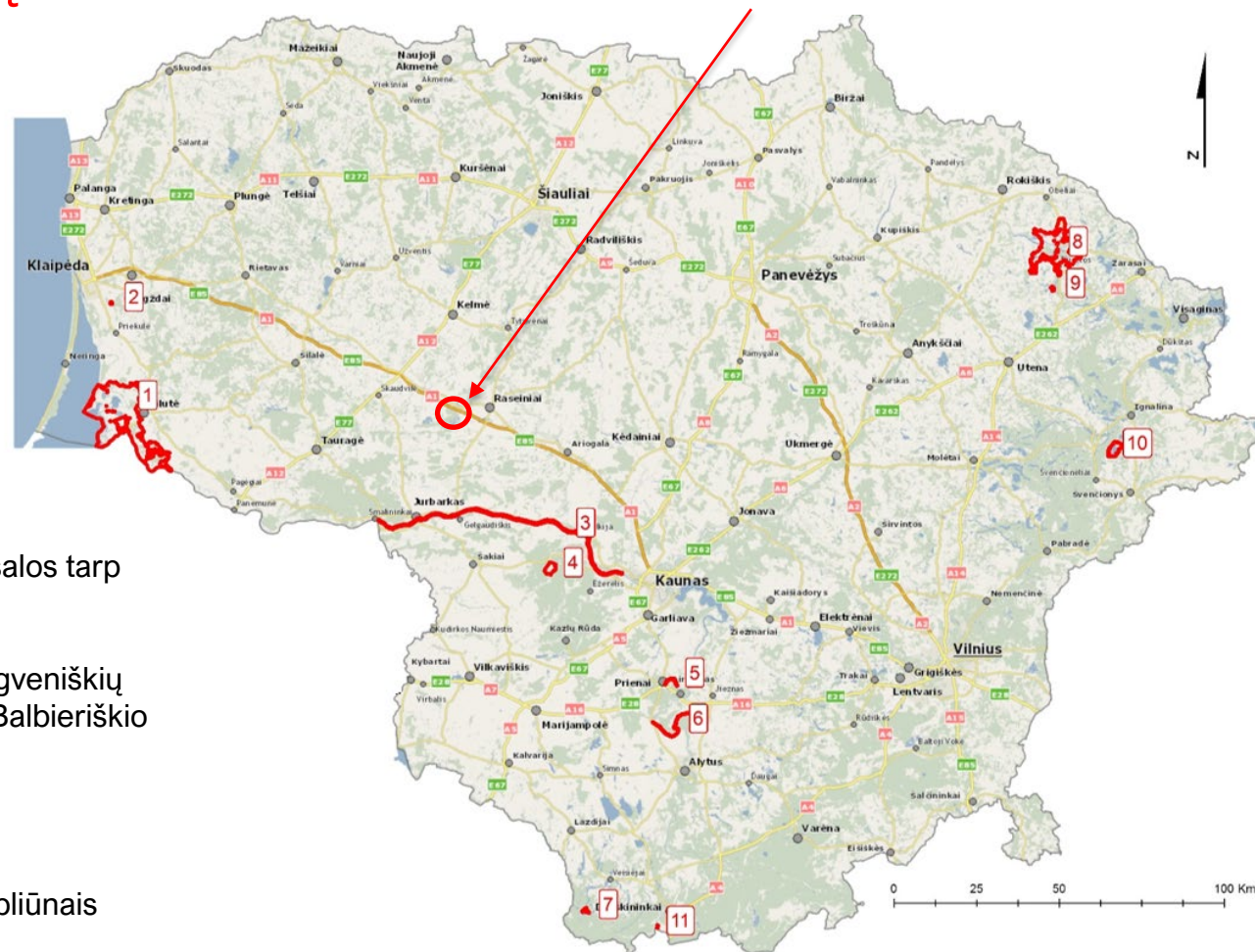
- buveinių tvarkymas;
- naujų upinių ir mažųjų žuvėdrų veisimosi vietų formavimas;
- specialių biotechninių priemonių (slėptuvių nuo natūralių priešų žuvėdrų jaunikliams, įspėjamųjų ženklų nuo nepageidaujamų lankytojų) diegimas,
- naujų arba atnaujintų žuvėdrų apsaugai skirtų teritorijų gamtotvarkos planų (6) parengimas;
- detalus perinčių populiacijų gausos ir veisimosi sėkmingumo bei buveinių būklės monitoringas;
- visuomenės informavimas apie rūšių apsaugos aktualijas bei priemones, kurios padės efektyviai spręsti žuvėdroms kylančias problemas.

PROJEKTO TRUKMĖ: 2018-07-01 – 2022-12-31

PROJEKTO TERITORIJOS: Klaipėdos, Tauragės, Kauno, Alytaus, Vilniaus ir Utenos apskrityse, 11 projekto teritorijų.

Projekto vidurio laikotarpio ataskaitoje pateiktas prašymas įtraukti papildomą teritoriją – Blinstrubiškio miško PAST.

- 1 – Nemuno delta
- 2 – Kalvių karjeras
- 3 – Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų
- 4 – Novaraisčio draustinis
- 5 – Nemunas tarp Prienų ir Lengveniškių
- 6 – Nemunas tarp Pelėšiškių ir Balbieriškio
- 7 – Niedaus ir Veisiejų ežerai
- 8 – Sartų regioninis parkas
- 9 – Vasaknų tvenkiniai
- 10 – Kretuono ežeras
- 11 – Nemuno upės salos ties Lipliūnais

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Upinė žuvėdra (*Sterna hirundo*). E. Drobilio nuotr.

UPINĖS IR MAŽOSIOS ŽUVĖDRŲ VEISIMOSI BUVEINIŲ FORMAVIMAS IR PRIEŽIŪRA NEMUNO UPĖJE BEI KALVIŲ ŽVYRO KARJERE

- Naujų smėlio salų formavimas ir priežiūra Nemuno laivybos kelyje Nemuno deltoje ir Nemune tarp Kulautuvos bei Smalininkų (VVKD):

Nemuno upės ruože Kulautuva – Smalininkai supiltos 10 salų, 1 plažas Nemuno upės žemupyje – supiltos 3 salos, 1 plažas VVKD toliau tęs darbus tiek supilant naujas, tiek papildas supiltas salas. Jie užtikrina ilgalaikį salų palaikymą.

LOD šienavo suvešėjusią augaliją Atmatos žiočių salose, tačiau darbai nedavė rezultatų, todėl nebus tęsiami. Vietoje to, bus šienaujamos dvi salos Kniaupo įlankoje. LOD bus atsakinga už atkurty atvirų buveinių palaikymą kartu su NDRP.

- Atvirų salų formavimas, priežiūra bei atkūrimas Nemuno deltos ir Kalvių žvyro karjero PAST („Ekostoma“):

Kalvių karjero 2 salose (27 a.) nupjauta sumedėjusi augalija, suformuoti krantų kontūrai, aplink 4 salas (18 a.) apipjautos nendrės, suformuoti krantų kontūrai, šiuo metu formuojama dar viena sala.

Bus parengtas GP, už kurio įgyvendinimą bus atsakinga Pajūrio RPD. Tačiau faktiškai LOD šiuo metu lieka atsakinga už žuvėdroms tinkamų buveinių palaikymą, organizuojant savanoriškas talkas.

| PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Nemune šalia Vilkijos pilama sala (VVKD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Nemune ties Smalininkais supilta sala (VVKD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Supilta nauja Kalnėnų sala, naudojant plaukiojantį kraną(VVKD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Tvarkymo darbai Kalvių žvyro karjere (EKO-STOMA)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Nemuno upės vagos valymo darbai ties Lipliūnais (EKO-STOMA)

UPINĖS IR MAŽOSIOS ŽUVĖDRŲ VEISIMOSI BUVEINIŲ ATKŪRIMAS BEI BŪKLĖS GERINIMAS SEPTYNIOSE JŲ APSAUGAI SKIRTOSE ŠALIES PAST IR VIENOJE, TUO TIKSLU NAUJAI ĮSTEIGTOJE TERITORIJOJE

- Tinkamų upinės ir mažosios žuvėdrų veisimosi buveinių atkūrimas išlaikant Nemuno atviras salas dviejose, Nemuno kilpų regioniniame parke esančiose PAST bei salose ties Lipliūnais (NKRP, LOD):

Nemuno upės ruože Prienai –Lengveniškės
nupjauta augalija 3 ha plote, 200 m² nuimta velėna

Nemuno upės ruože Pelėšiškis – Balbieriškis
sala uždengta geotextile (>2000 m²) bei užpilta žvyru

NKRPD atsakinga už palaikymo darbus

Nemuno salose ties Lipliūnais kelis metus taikomas alinantis šienavimas
LOD atsakinga už buveinių palaikymą

- Upinės ir mažosios žuvėdrų veisimosi buveinių atkūrimas ir jų priežiūra tinkamai tvarkant žolinę augaliją Kretuono ežero, Niedaus ir Veisiejų ežerų bei Novaraisčio PAST (LOD) **Kretuono ežero Didžiojoje** saloje kartu su ANPD šienaujama žolinė augalija, vietos ūkininkai 2020 m. paleido 90 avių bandą, LOD rangovai 2018 ir 2020 m. pjovė vandenyje augančių nendrių juostą, įrengtas 500 m² plažas uždengiant geotekstile ir užpilant žvyru
Niedaus ež. salose nuo 2018 m. vykdomas alinantis šienavimas, Novaraistyje nupjauta aukšta žolinė augalija.
Visoms teritorijoms bus parengti GP
LOD atsakinga už buveinių palaikymą, kartu su ANPD, Veisiejų RPD bei Pajūrio RPD

UPINĖS IR MAŽOSIOS ŽUVĖDRŲ VEISIMOSI BUVEINIŲ ATKŪRIMAS BEI BŪKLĖS GERINIMAS SEPTYNIOSE JŲ APSAUGAI SKIRTOSE ŠALIES PAST IR VIENOJE, TUO TIKSLU NAUJAI ĮSTEIGTOJE TERITORIJOJE

- Tinkamų upinės ir mažosios žuvėdrų veisimosi buveinių atkūrimas, palaikymas ir formavimas Raseinių bei Kintų ž.ū. (LOD):

Alsos (Raseinių) ž.ū. (nauja projekto teritorija) trijose salose nušienauta žolinė augalija.

Planuojama remontuoti tris esamus plaustus.

Kintų ž.ū. 2020 m. tvarkytas vienas esantis plaustas. LOD numato salelių tvarkymo darbus. Nenumatytos, abi naujos veiklos.

Teritorijoms planuojama (ne projekto atsakomybėje) parengti GP.

LOD kartu su abiejų ž.ū. administracijomis atsakinga už buveinių palaikymą.

- Upinės žuvėdros veisimosi buveinių formavimas bei priežiūra ant natūralių plūduriuojančių salų Vasaknų žuvininkystės tvenkinių PAST ir ant dirbtinių plaustų Sartų RP PAST (LOD).

Sartų ež. 2019 m. įrengti trys dirbtiniai plaustai. Deja, juose žuvėdros kol kas neįsikūrė, todėl vienas 2020 m. bus pervežtas į Alsos ž.ū., priklausantį Blinstrubiškio miško PAST.

Vasaknų PAST kol kas kelia daugiausia rūpesčių dėl savininkų požiūrio ir nenoro bendradarbiauti. Tačiau ieškoma sprendimų susidariusiai situacijai spręsti. Šiai teritorijai bus rengias GP.

LOD atsakinga už buveinių palaikymą abejose teritorijose, talkinant Sartų RPD

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Niedaus ež. salos pokyčiai (LOD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Tvarkomos Novaraisčio draustinyje esančios salos (LOD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Tvarkoma Nemuno upės sala ties Lipliūnais (LOD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Kretuono ež. Didžiojoje saloje įrengtas plažas (LOD)

Tvarkomos Nemuno salos ties Pelėšiškėmis (NKRPD)

Tvarkomos Nemuno salos ties Lengveniškėmis (NKRPD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Pagaminti ir įrengti Sartų PAST 3 dirbtinių salų plaustai

PAPILDOMŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ ŽUVĖDROMS ĮDIEGIMAS

- Stogelio formos slėptuvių įrengimas veisimosi buveinėse (LOD);
- Įspėjamųjų ženklų įrengimas veisimosi buveinėse (LOD).

Pasibaigus projektui, LOD turės užtikrinti, jog atsakingų ST direkcijos kasmet įdiegtų šias priemones. Bus reikalinga darbų atlikimo stebėseną.

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Įrengtas įspėjamasis ženklas ir žuvėdrų apsaugos priemonė – slėptuvė (LOD)

PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

Įspėjamųjų ženklų ir slėptuvių žuvėdroms įrengimas Nemuno salose ties Jurbarku, Vilkija ir Smalininkais

POVEIKIO STEBĖSENOS REZULTATAI

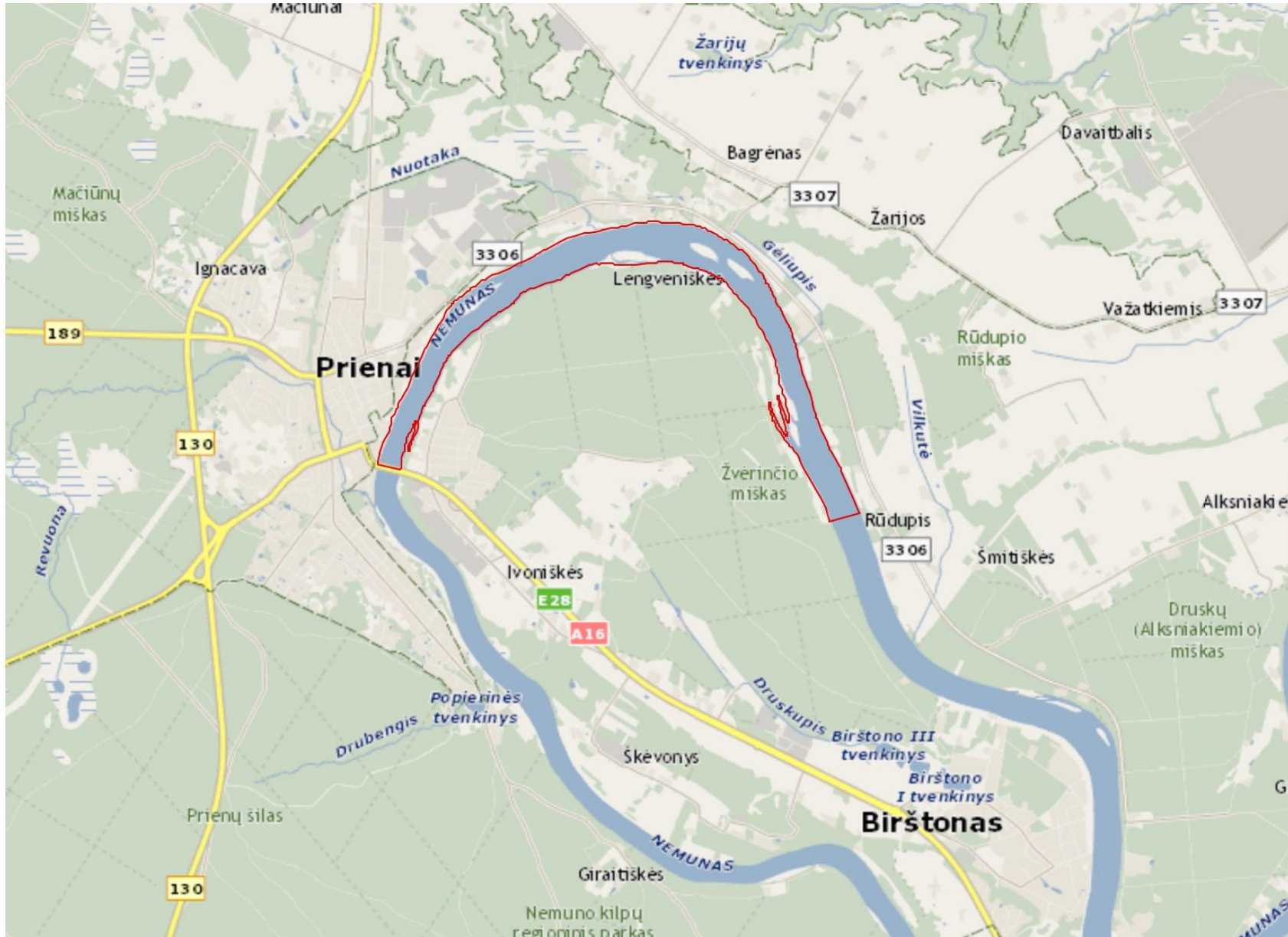

Upinių žuvėdrų monitoringo rezultatai

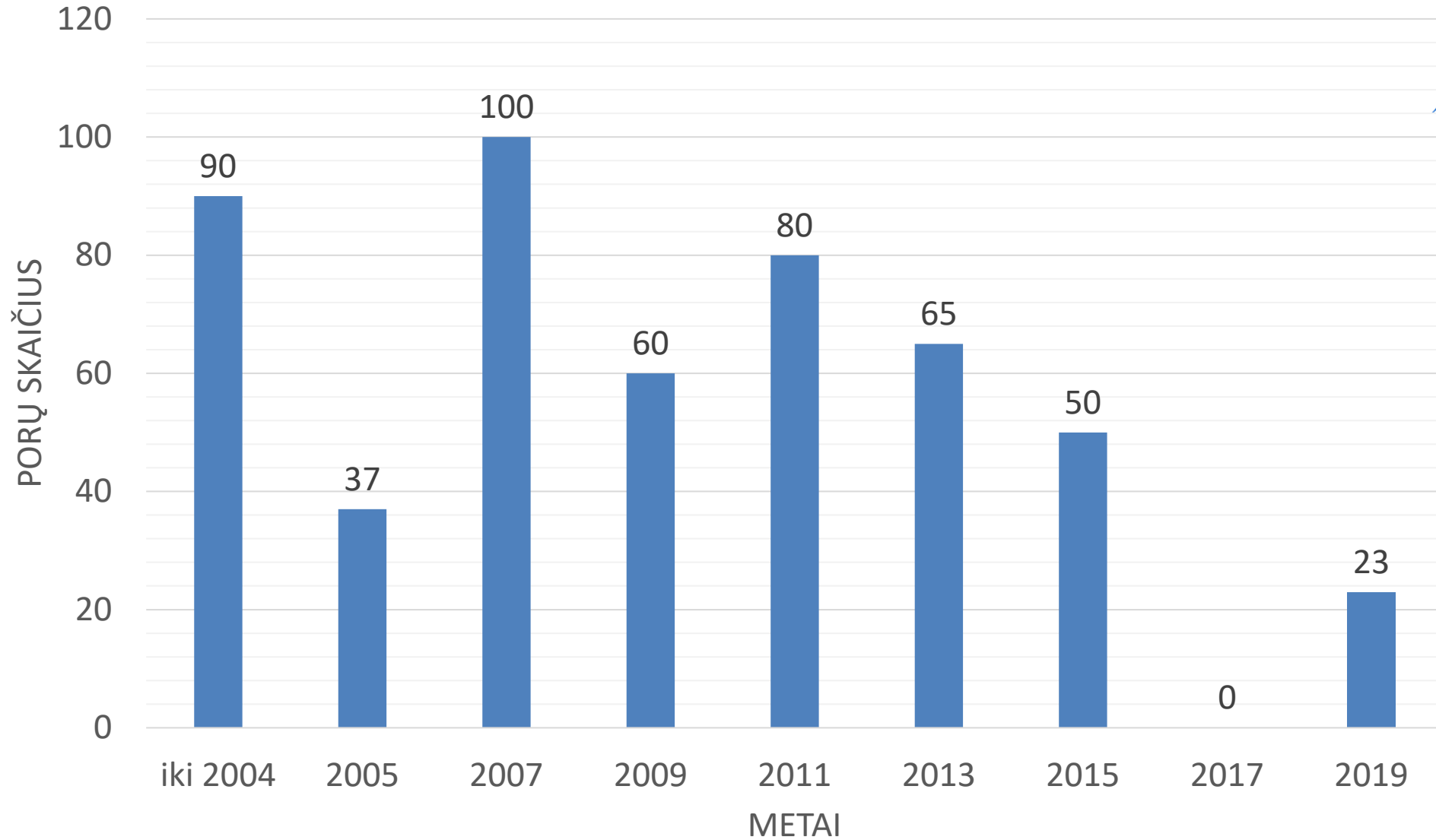
Perinčių žuvėdrų monitoringas 2020 m.

Prienų – Lengveniškų PAST

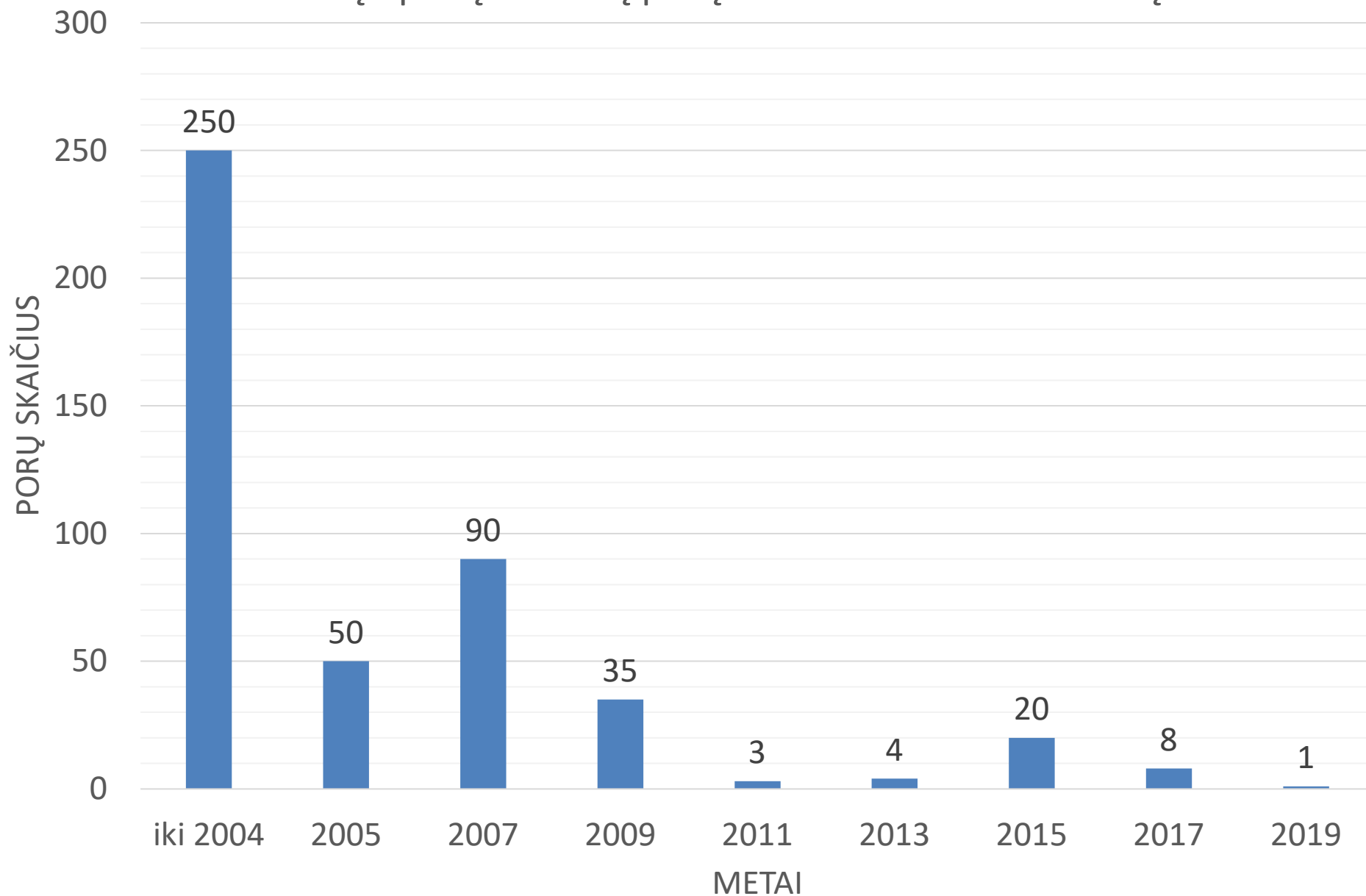
Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Prienų - Lengveniškų PAST

Kalvių karjero PAST

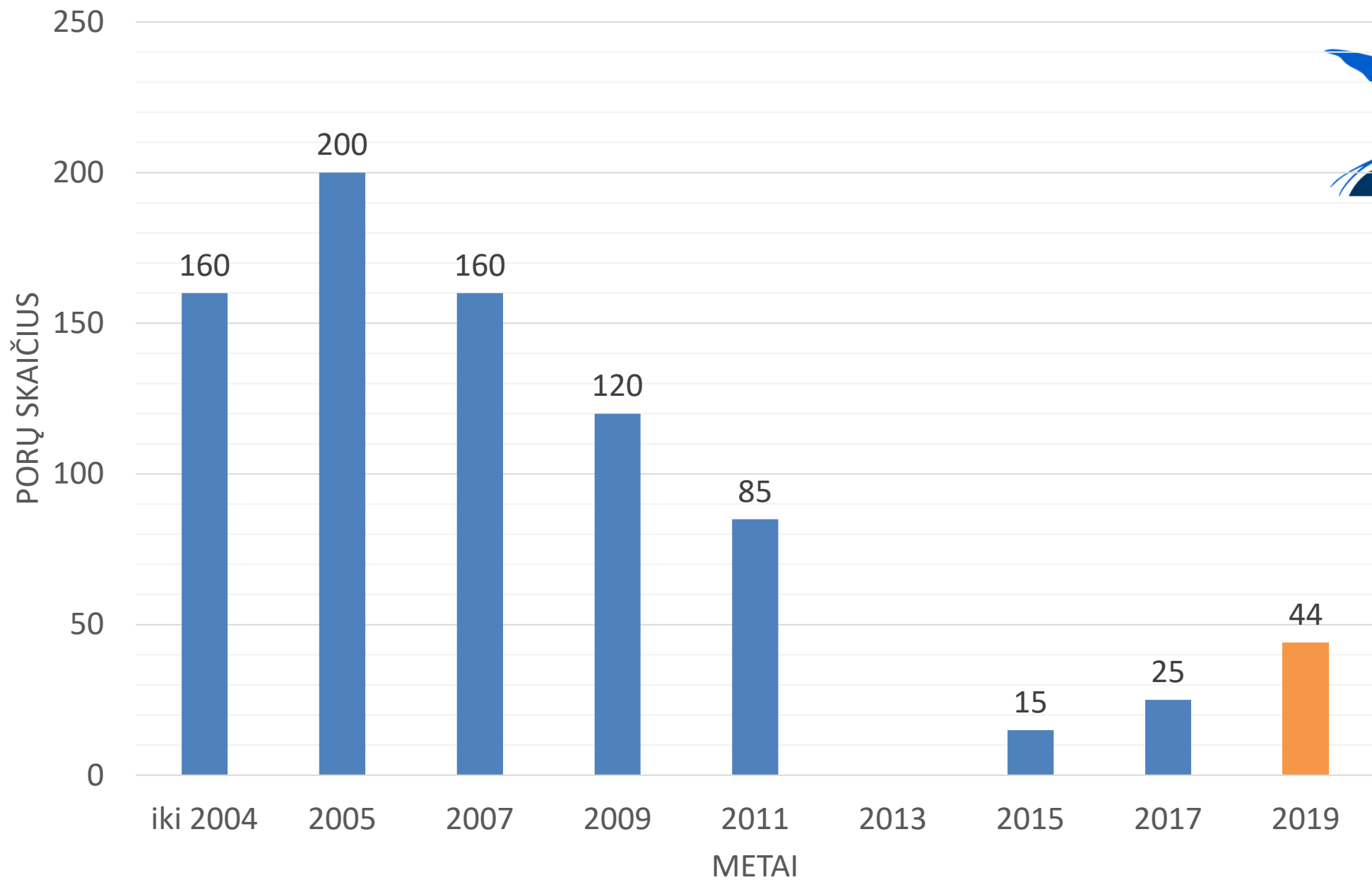
Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Kalvių PAST

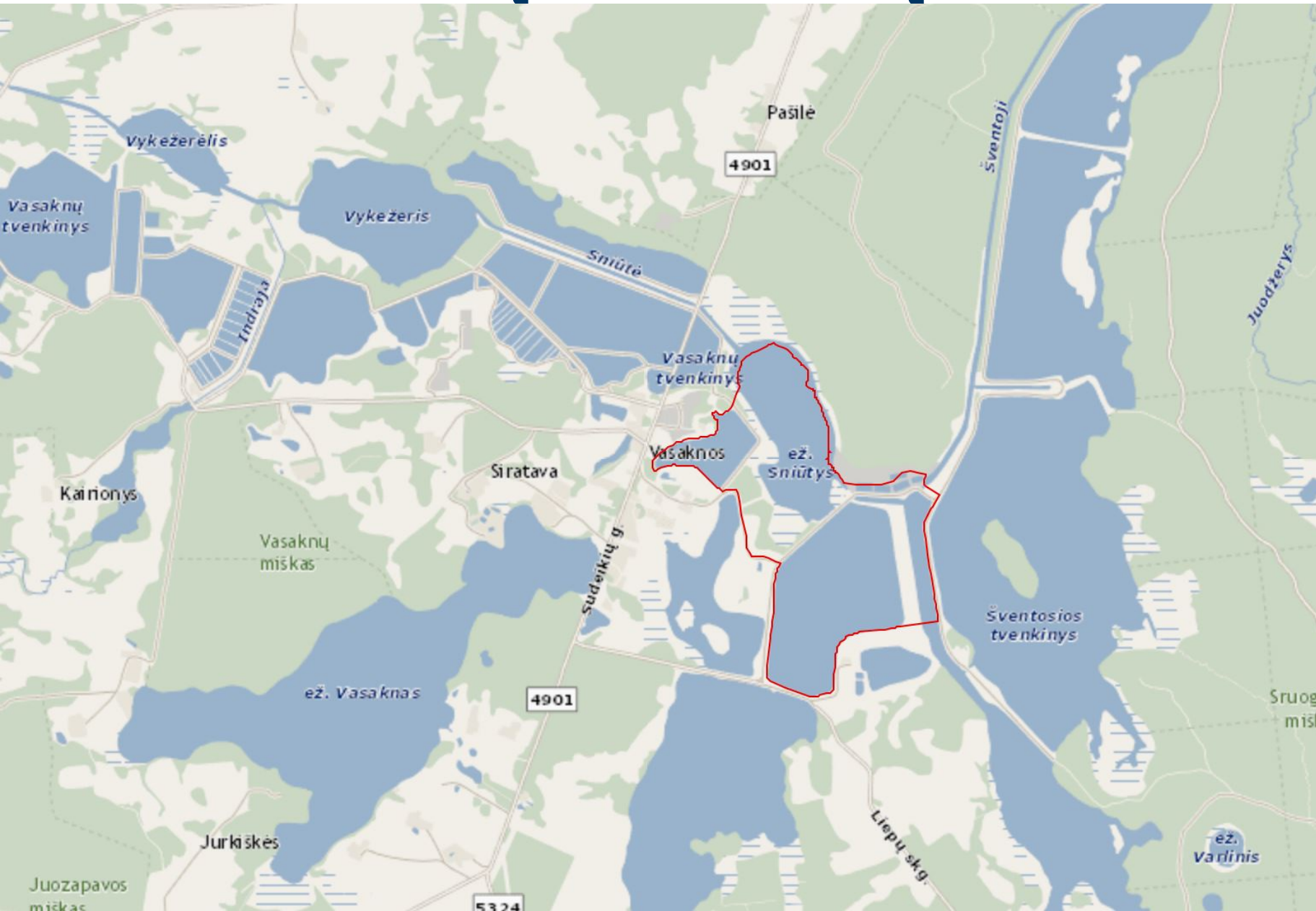
Niedaus ir Veisiejų ežerų PAST

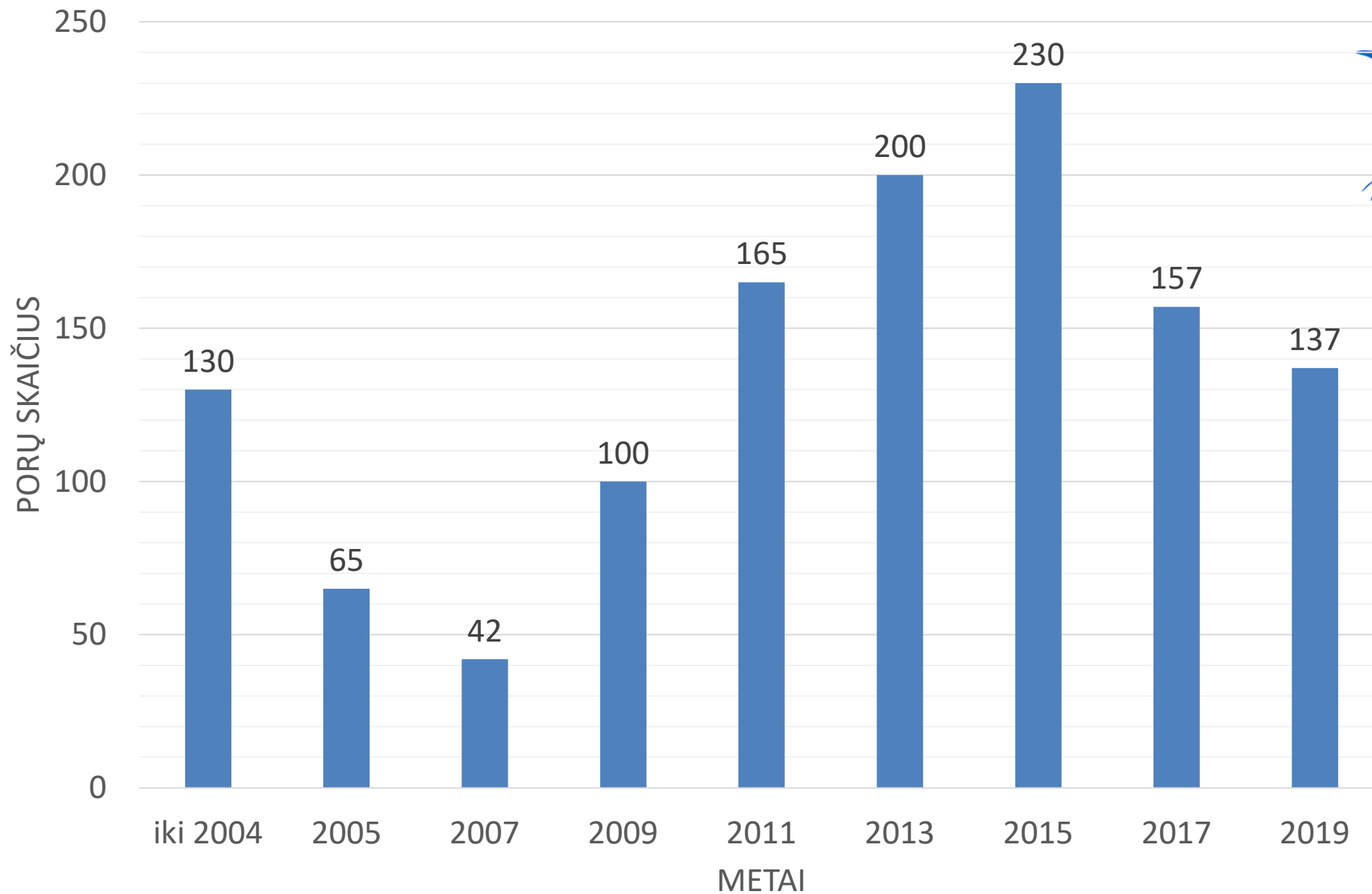
Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Niedaus PAST

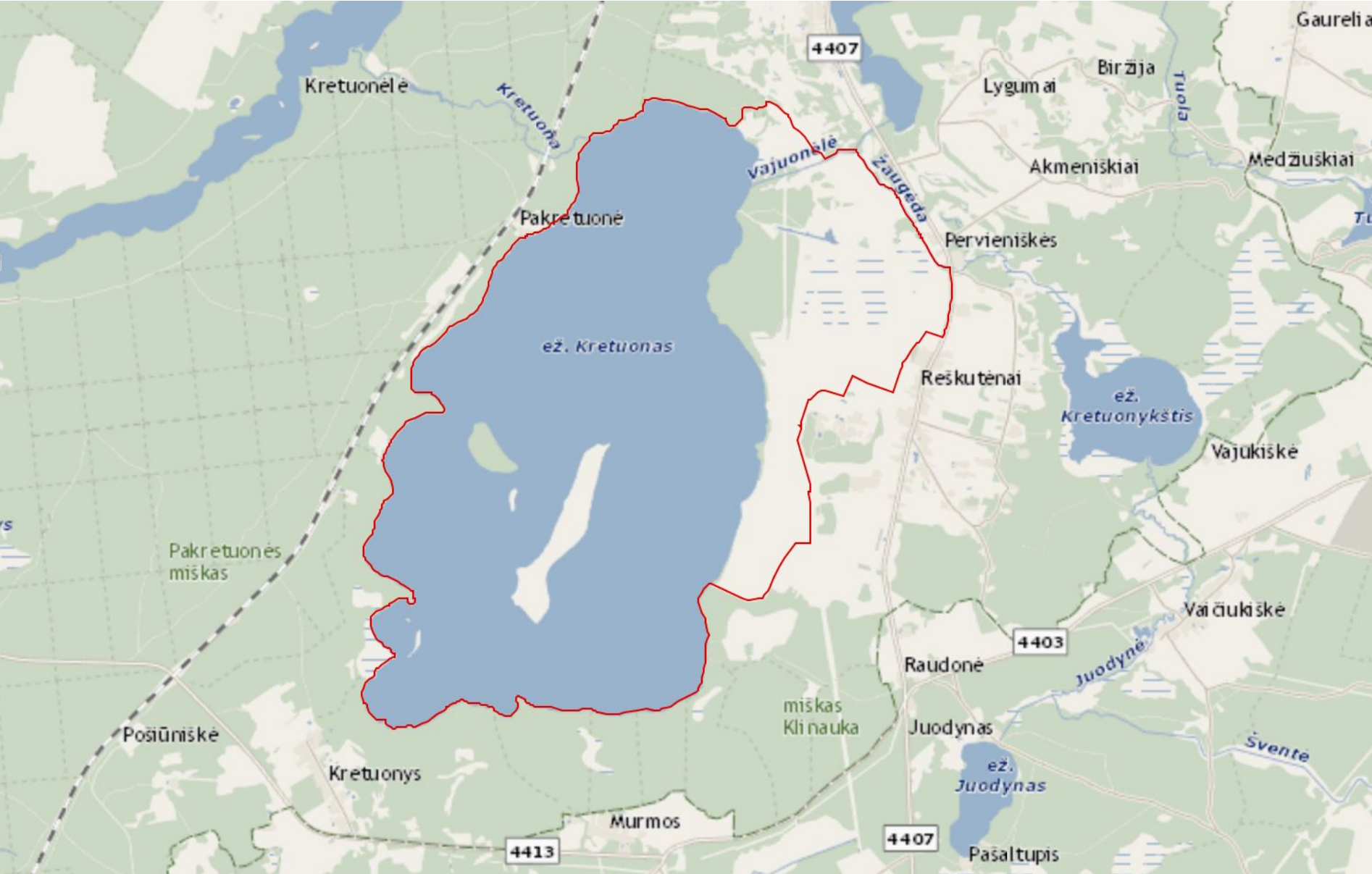
Vasaknų tvenkinių PAST

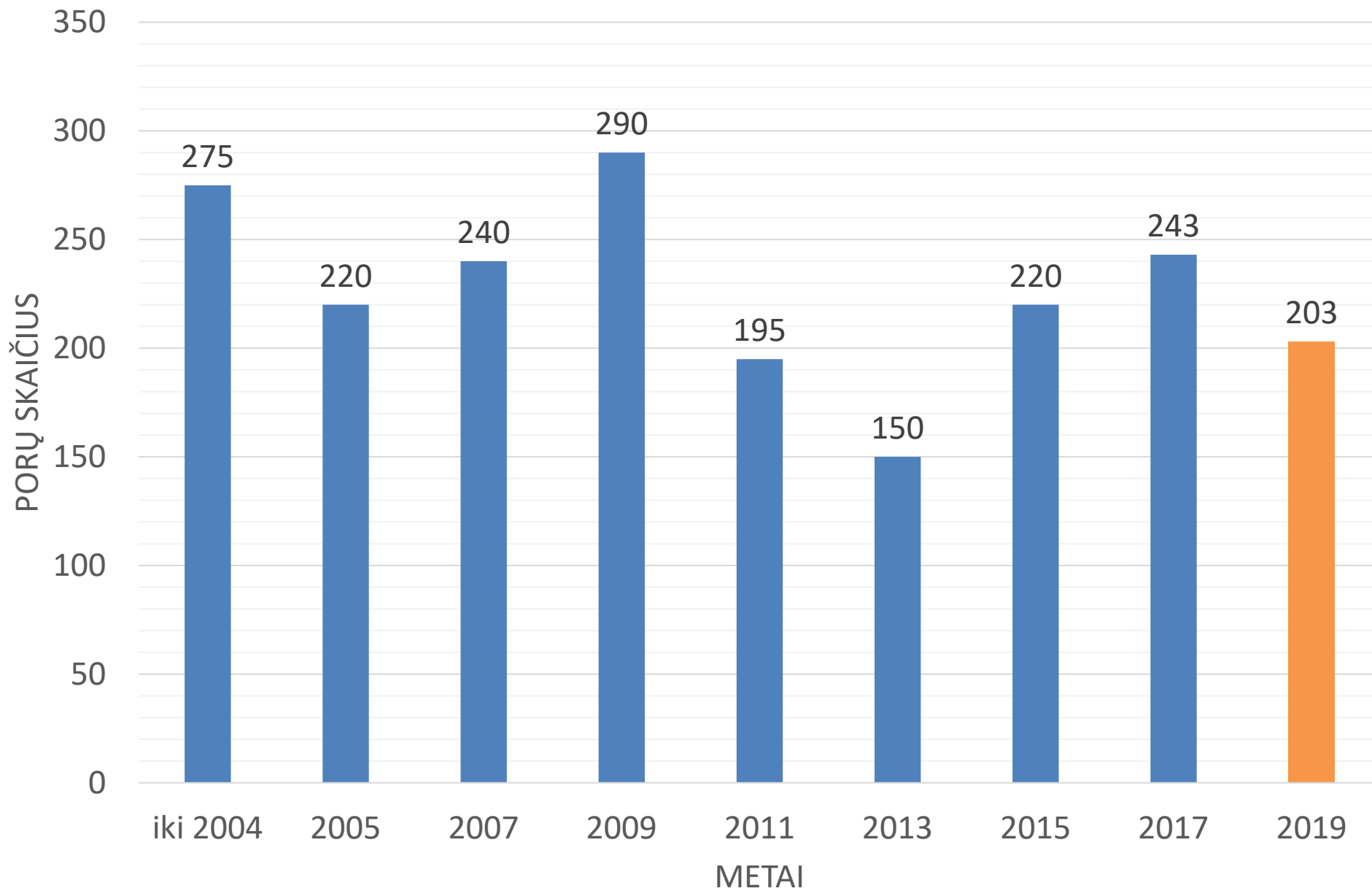
Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Vasaknų PAST

Kretuono ežero PAST

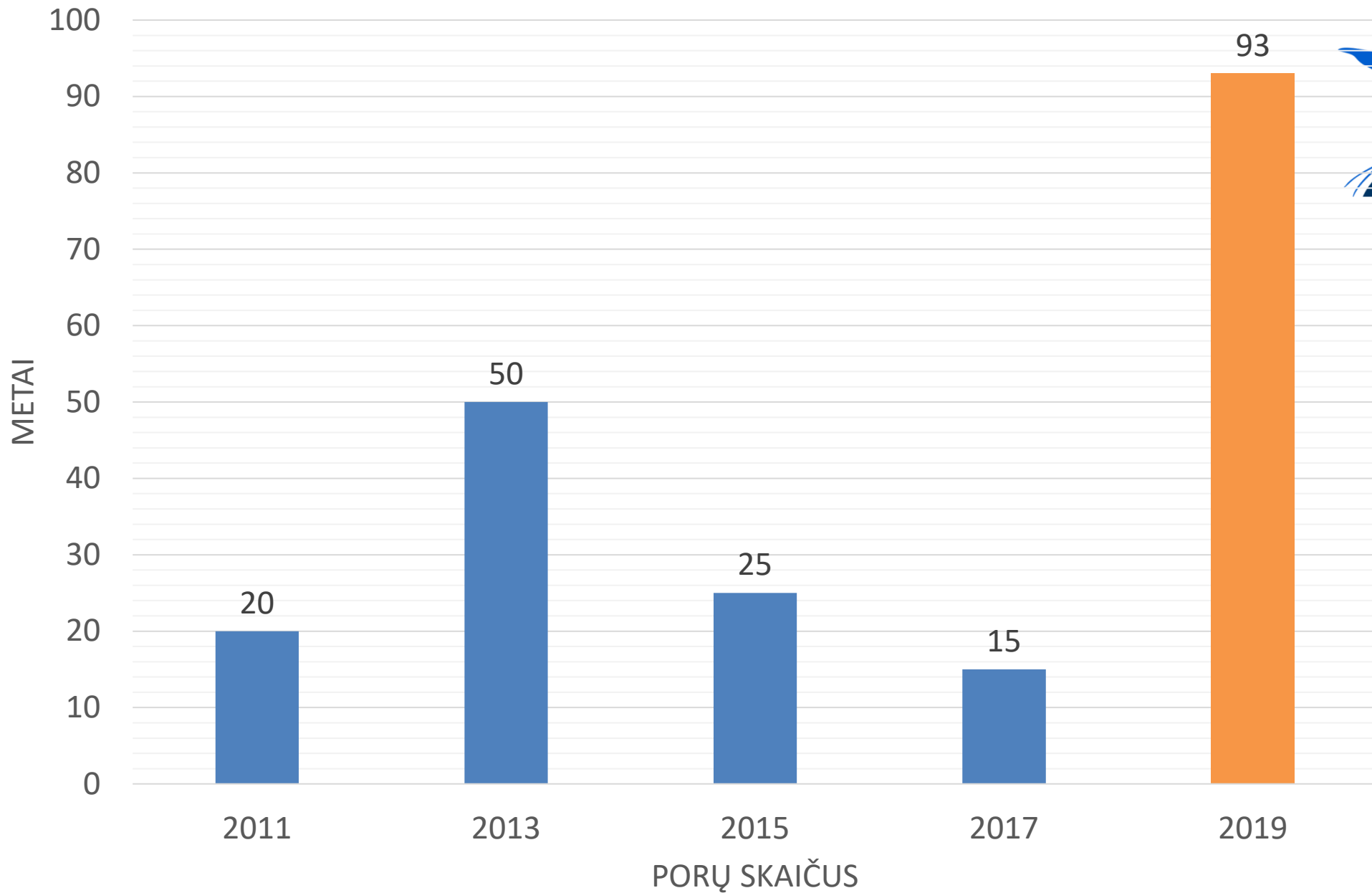
Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Kretuono PAST

Novaraisčio PAST

Perinčių upinių žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Novaraisčio PAST

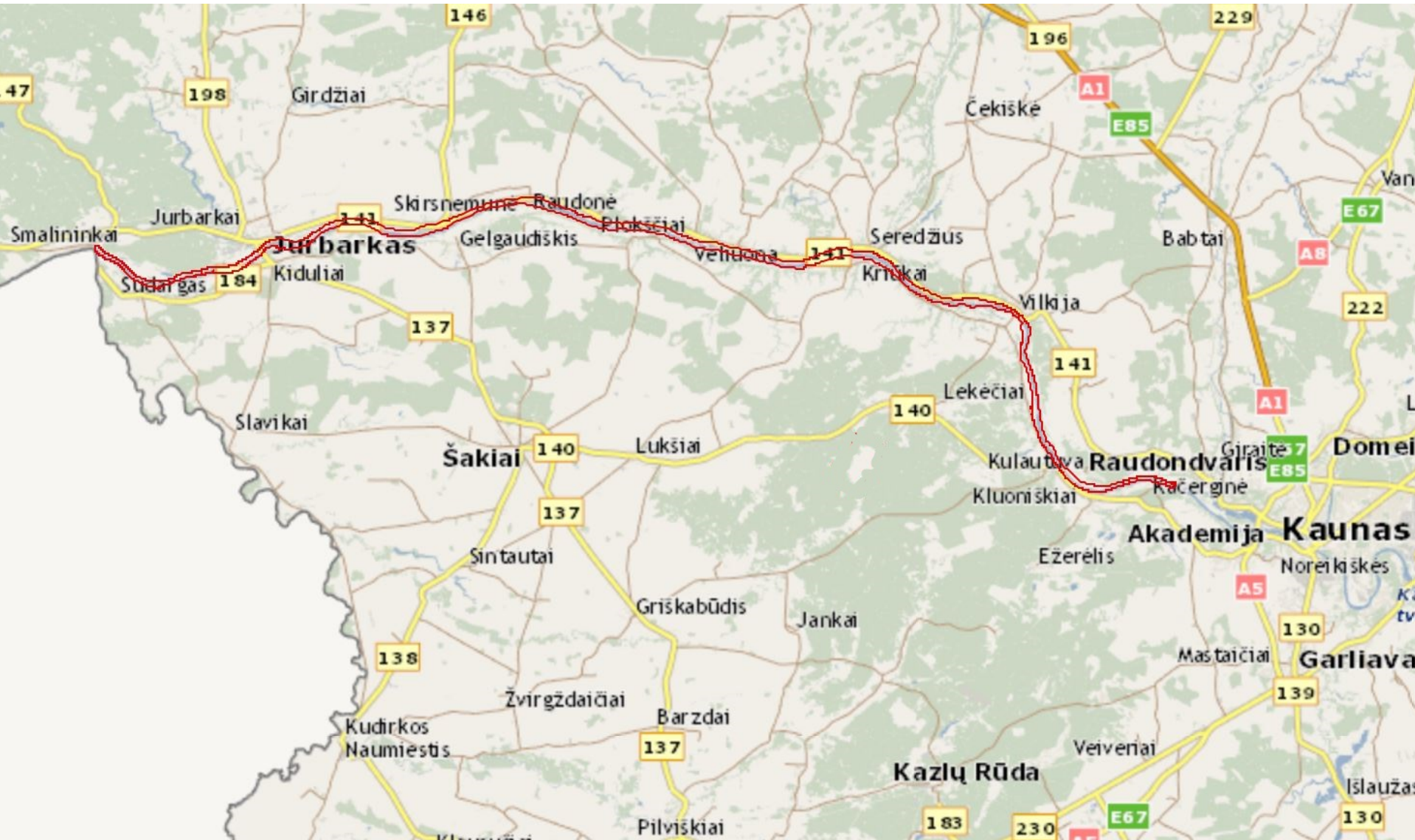

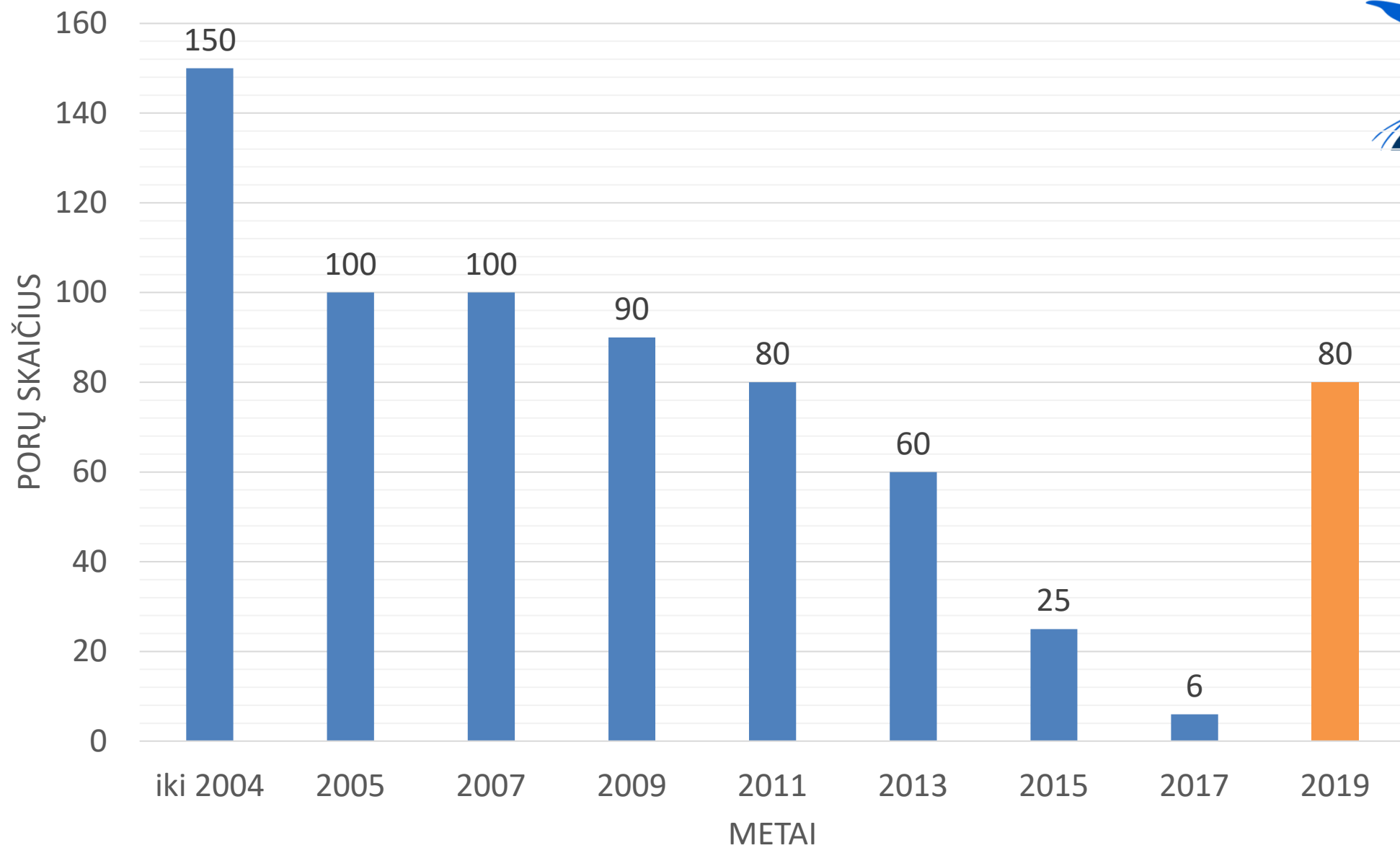
Mažųjų žuvėdrų monitoringo rezultatai

Kulautuvos – Smalininkų PAST

Mažųjų žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Nemune tarp Kulautuvos - Smalininkų

Nemuno sala ties Lipliūnais

Perinčių mažųjų žuvėdrų porų skaičiaus dinamika Lipliūnų saloje

